

今日中国

Китайският пазар е широко отворен за Централна и Източна Европа

► стр. 10

КИТАЙ днес

www.kitajdnes.com

Година XII, брой 49, 9 – 15 декември 2022

0,70 лв.

► Си Дзинпин на посещение в Риад

По покана на краля на Саудитска Арабия Салман председателят Си Дзинпин участва в първата среща на върха между Китай и арабските държави и в срещата на върха на Съвета за сътрудничество между Китай и страните от Персидския залив.

2

► Пекин: САЩ да спрат да политизират икономическите и технологичните въпроси

САЩ трябва да осигурят справедлива бизнес среда за чуждестранните компании, включително тези от Китай, заяви говорителят на Министерството на външните работи.

4

От редактора

НАТО – агресия вместо мир

В края на миналия месец в Букурещ се състоя среща на държавите - членки на Североатлантическия пакт (НАТО). Тя се превърна в милитаристична демонстрация на пакта, насочена не само към Русия, но и към други региони на света.

В свои изявления от румънската столица генералният секретар на НАТО Столтенберг обяви, че в отговор на събитията в Украйна алиансът ще разшири и засили още повече военното си присъствие на източния фланг по море, суше и въздух, особено в районите на Черно и Балтийско море.

И още един показателен факт: както пише коментаторът А. Тайди за „Евронюз – Брюксел“, НАТО „укрепва източния си фланг заради войната на Русия срещу Украйна, но фокусът му също започва да се измества още повече на изток: към Китай“.

Йенс Столтенберг почти открыто подкрепя този извод с думите си пред неотдавнашната конференция на НАТО в Букурещ, че „Китай... засилва военната модернизация, увеличава присъствието си от Арктика до Западните Балкани, от космоса до киберпространството и се стреми да контролира критичната инфраструктура на съюзниците от НАТО“.

Подобно становище доведе до критични реакции в ред страни от Пакта, а също и от Пекин, че Алиансът се отклонява от първоначалния си мандат и характер, които твърдят, че трансатлантическият съюз трябва да остане точно такъв – трансатлантически, свързан с други райони и зони на планетата. Една разумна позиция срещу надигащите се нови агресивни гласове от НАТО.

Петър ГЕРАСИМОВ

Оризовите тераси
на Хонхъ хани:
хармония между
човека и природа

► стр. 13

Нов вид ресторани в Шънджън

12

Млад българин работи за Китай и ЦИЕ

14

49
9772603481012

Си Дзинпин на официално посещение в Саудитска Арабия

На 7 декември китайският председател Си Дзинпин пристигна в Рияд. По покана на краля на Саудитска Арабия Салман той участва в първата среща на върха между Китай и арабските държави, в срещата на върха на Съвета за сътрудничество между Китай и страните от Персийския залив, както и ще направи държавно посещение.

В своята писмена реч Си Дзинпин отправи искриeni поздрави и най-добри пожелания към саудитското правителство и народ от името на китайското правителство и народ. Си Дзинпин подчертава, че от установяването на дипломатически отношения между Китай и Саудитска Арабия преди 32 години стратегическото взаимно доверие между двете страни непрекъснато расте, а практическото сътрудничество в различни области е постигнало ползотворни

результати. По време на посещението си той ще обменят задълбочени мнения с краля Салман и престолонаследника принц Мохамед относно двустранните отношения и международни и регионални въпроси от общ интерес.

Тримата заедно ще планират посоката за развитие на двустранните отношения.

„Очаквам с нетърпение

учасието ми в първата среща на върха между Китай и арабските държави и срещата на върха на Съвета за сътрудничество между Китай и страните от Персийския залив, както и съвместната работа с арабските лидери и страните от Съвета, за да издигнем отношенията на ново по-високо ниво“, добавя още китайският лидер.

Китай е готов да засили диалога с ЕС

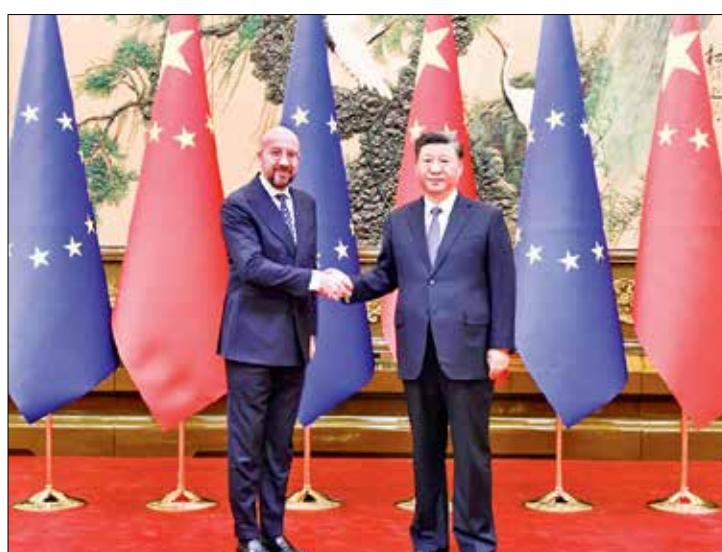
Наскоро председателят Си Дзинпин се срещна с гостуващия в Пекин председател на Европейския съвет Шарл Мишел.

По време на срещата китайският лидер представи визията си за бъдещото развитие на китайско-европейските отношения. Според него двете страни трябва да осъзнайат, че между тях няма различия и конфликти по основните им интереси.

Второ, двете страни трябва да се справят правилно с различията си, като Пекин е готов да проведе с ЕС диалог по въпроса за правата на человека въз основа на равенство и взаимното уважение.

Трето, сътрудничеството между двете страни трябва да бъде на по-високо равнище, китайският пазар ще остане отворен за европейските предприятия, а ЕС трябва да отстриди пречките и да създаде справедлива и прозрачна бизнес среда за китайския бизнес.

Четвърто, двете страни

трябва да координират позициите си по международната политика, като например да водят глобалните усилия за спазване с изменението на климата, опазване на биоразнообразието, поддържане на енергийната и продоволствената сигурност и общественото здравеопазване.

Шарл Мишел поздрави Си Дзинпин за преизбирането му за генерален секретар на ЦК на ККП и изрази съболезнования

за кончината на бившия китайски лидер Дзян Дзъмин. Заради големите промени в международната обстановка и geopolитика, светът е изправен пред редица предизвикателства и кризи, посочи той, като оцени Китай като твърд защитник на Устава на ООН и мултилатерализма, който не се стреми към експанзия.

Двамата размениха мнения и за воения конфликт между Русия и Украйна.

Експерти: Модернизацията с китайска специфика ще помогне на развиващите се държави

Наскоро Централната партийна школа (Институт за държавна администрация) проведе форум в Пекин, свързан с управлението на Държавата. В него участваха мозъчни тръстове от развиващите се страни, които се фокусираха върху постиженията и опита на модернизацията с китайска специфика.

Модернизацията е значим символ на развитието и прогреса на човечеството и е нещо, към което се стремят всички страни по света. Няма фиксиран модел за постигането ѝ. Пътят, който е избрали Китай, разрушава уникалността на капиталистическия мо-

дел на модернизация на Запада и предоставя нов избор за страните и нации по света, които искат да ускорят развитието и да запазят независимостта си, посочиха експерти от различни страни.

Ли Унтан, ръководител на отдел „Образование“ на Централната партийна школа, подчертава, че китайската модернизация привлича все по-голям интерес сред развиващите се държави и може да бъде пример за тях в предотвратяването на социалната поляризация, избягването на политическите турбуленции, подобряването на националното управление и поддържането на независим и отворен модел на развитие.

Заводът на „Фокскон“ се опитва да привлече нови служители

Заводът на „Фокскон“ (Foxconn) в Джънджоу, основен център за производство на „Айфон“, пусна три обявления в нов кръг от масово набиране на персонал тази седмица, предлагайки стимули като по-високи бонуси за нови кандидати и препоръки. Заводът, който представлява около 80 процента от глобалния произ-

водствен капацитет на серията „Айфон 14“, прави усилия да възстанови производствените линии, застегнати от епидемията от COVID-19.

В момента ситуацията в икономическата зона на летище Джънджоу, където се намира заводът, постепенно се подобрява, а производството и всекидневието в комплекса се нормализират, се казва в изявление на компанията.

中共中央政治局召开会议 习近平主持会议

新华社北京12月7日电 中共中央政治局12月6日召开会议，分析研究2023年经济工作；听取中央纪委国家监委工作汇报，研究部署2023年党风廉政建设和反腐败工作。中共中央总书记习近平主持会议。

会议认为，今年是党和国家历史上极为重要的一年。面对风高浪急的国际环境和艰巨繁重的国内改革发展稳定任务，以习近平同志为核心的党中央团结带领全党全国各族人民迎难而上，加大宏观调控力度，发展质量稳步提升，科技创新成果丰硕，改革开放全面深化，就业物价基本平稳，粮食安全、能源安全和人民生活得到有效保障，保持了经济社会大局稳定。成功举办北京冬奥会、冬残奥会。胜利召开党的二十大，全面建设社会主义现代化国家新征程迈出坚实步伐。

会议强调，明年是全面贯彻落实党的二十大精神的开局之年。做好明年经济工作，要以习近平新时代中国特色社会主义思想为指导，全面贯彻落实党的二十大精神，扎实推进中国式现代化，坚持稳中求进工作总基调，完整、准确、全面贯彻新发展理念，加快构建新发展格局。

局，着力推动高质量发展，更好统筹疫情防控和经济社会发展，更好统筹发展和安全，全面深化改革开放，大力提振市场信心，把实施扩大内需战略同深化供给侧结构性改革有机结合起来，突出做好稳增长、稳就业、稳物价工作，有效防范化解重大风险，推动经济运行整体好转，实现质的有效提升和量的合理增长，为全面建设社会主义现代化国家开好局起好步。

会议指出，明年要坚持稳字当头、稳中求进，继续实施积极的财政政策和稳健的货币政策，加强各类政策协调配合，优化疫情防控措施，形成共促高质量发展的合力。积极的财

政政策要加力提效，稳健的货币政策要精准有力，产业政策要发展和安全并举，科技政策要聚焦自立自强，社会政策要兜牢民生底线。要着力扩大国内需求，充分发挥消费的基础作用和投资的关键作用。要加快建设现代化产业链供应链韧性和安全水平。要切实落实“两个毫不动摇”，增强中国社会主义现代化建设动力和活力。要推进高水平对外开放，更大力度吸引和利用外资。要有效防范化解重大经济金融风险，守住不发生系统性风险的底线。

会议强调，要加强党对经济工作的全面领导，全面学习、把握、落实党的

二十大精神，完善党中央重大决策部署落实机制。要坚持真抓实干，激发全社会干事创业活力，让干部敢为、地方敢闯、企业敢干、群众敢首创。要统筹做好重要民生商品保供稳价和煤电油气运保障供应，关心困难群众生产生活，保障农民工工资发放，抓紧抓实安全生产和防灾减灾工作，维护社会和谐稳定。

会议指出，全面从严治党十年磨一剑，反腐败斗争取得压倒性胜利并全面巩固，但还远未到大功告成的时候。要时刻保持解决大党独有难题的清醒和坚定，时刻保持永远在路上的坚韧和执着，进一步增强坚定不移全面从严治党的政治定力，把严的基调、严的措施、严的氛围长期坚持下去，把新时代党的伟大自我革命进行到底。纪检监察机关要始终坚守党的初心使命，忠实履行党章和宪法赋予的职责，坚决贯彻党的自我革命战略部署和全面从严治党战略方针，持之以恒正风肃纪反腐，推动完善党和国家监督体系，锻造纪检监察铁军，深入推进纪检监察工作高质量发展，为实现新时代新征程党的使命任务提供坚强保障。

会议强调，要牢牢把握全面贯彻落实党的二十大精神这条主线，以强有力政治监督维护党中央权威和集中统一领导，及时发现、着力解决“七个有之”问题。要持之以恒加固中央八项规定堤坝，对享乐奢靡之风露头就打，对顶风违纪行为从严查处，坚决防反弹回潮、防隐形变异、防疲劳厌战，重点纠治形式主义、官僚主义，紧盯工作中层层加码、麻痹松懈、任性用权、不担当不作为等问题，科学精准靶向整治。要把纪律建设摆在更加突出位置，把严的要求贯彻到党规制定、党纪教育、执纪监督全过程，既让铁纪“长牙”、发威，又让干部醒悟、知止。要以彻底自我革命精神打好反腐败斗争攻坚战持久战，把党的十八大以来不收敛不收手、胆大妄为者作为重中之重，深挖细查、严惩不贷，重点查处政治问题和经济问题交织的腐败案件，深化整治权力集中、资金密集、资源富集领域的腐败，坚决惩治群众身边的“蝇贪”，进一步铲除腐败滋生土壤。要完善党和国家监督体系，更好发挥政治巡视利剑作用，增强对“一把手”和领导班子监督实效。

新华全媒+ | 中国前11个月外贸进出口保持稳定增长

新华社北京12月7日电 海关总署7日发布数据：今年前11个月，中国货物贸易进出口总值38.34万亿元，同比增长8.6%。其中，出口21.84万亿元，增长11.9%；进口16.5万亿元，增长4.6%；贸易顺差5.34万亿元，扩大42.8%。

从贸易方式看，一般贸易进出口保持两位数增长。前11个月，中国一般贸易进出口24.47万亿元，增长12.4%，占中国外贸总值的63.8%，比去年同期提升2.2个百分点。

从贸易伙伴看，东盟仍是中国第一大贸易伙伴。前11个月，中国与东盟贸易总值为5.89万亿元，增长15.5%，占中国外贸总值的15.4%。欧盟为中国第二大贸易伙伴，与欧盟贸易总值为5.17万亿元，增长7%，占13.5%。中美贸易总值为4.62万亿元，增长4.8%，占12%；中韩贸易总值为2.22万亿元，增长4.7%，占5.8%。

值得一提的是，中国与

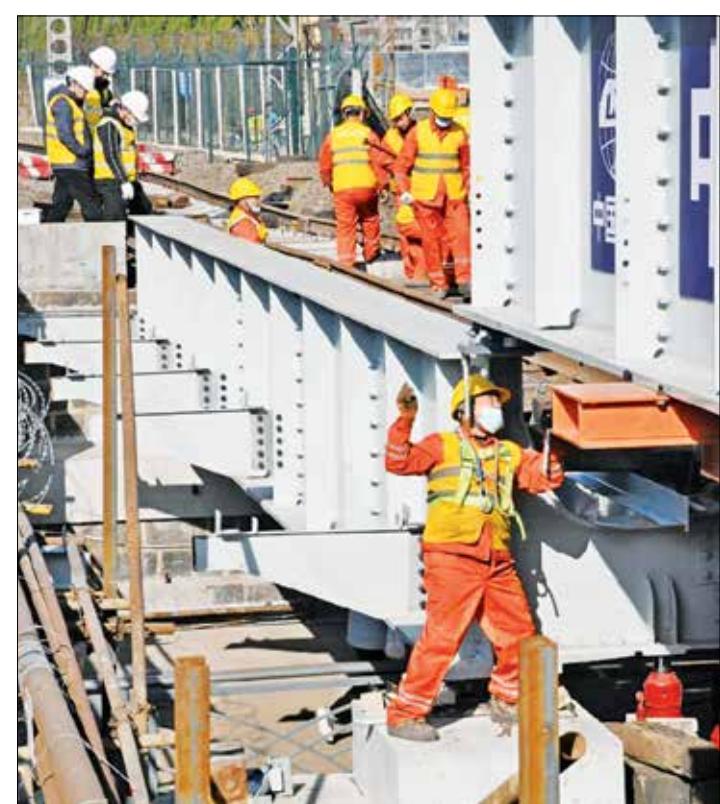

“一带一路”沿线国家贸易往来日益紧密。同期，中国对“一带一路”沿线国家合计进出口12.54万亿元，增长20.4%，同比增速高出全国外贸整体增速11.8个百分点，拉动整体进出口增长6个百分点。

从外贸主体看，民营企业进出口快速增长。前11个月，全国有进出口实绩的民营企业49.75万家，同比增加7.3%，合计进出口19.41万亿元，同比增长

13.6%，占同期中国外贸总值的50.6%，比去年同期提升2.2个百分点，继续发挥外贸“主力军”作用。

从出口产品类型来看，机电产品和劳动密集型产品出口均实现增长。其中，高技术产品出口增加一大亮点：前11个月，中国电动载人汽车、锂电池、太阳能电池等产品出口分别增长128%、86.6%和74.3%，体现出中国出口结构的升级优化。

胶济铁路：百岁钢桥“脱胎换骨”展新颜

12月5日，中铁十四局建设者在对青岛海岸路钢梁桥进行钢梁更换作业。当日，有着百年历史的胶济铁路山东青岛海岸路段钢梁桥换梁顺利完成。据了解，该桥始建于1901年，因年代久远，梁体锈蚀、承载力衰减，存在一定安全隐患。铁路建设者通过仿真模拟、数据验算等技术手段，创新采用一体式换梁施工工艺，确保了旧梁拆除、新梁更换施工准确，为后续该路段列车安全通行提供了保障。

Енергийните проекти в Китайско-пакистанския икономически коридор

Пекин е готов да си сътрудничи с Исламабад, за да гарантира, че енергийните проекти, които се изграждат в рамките на Китайско-пакистанския икономически коридор (КПИК), ще бъдат завършени по график, заяви в четвъртък говорителят на Външното министерство Джо Лидзиен.

„Енергийното сътрудничество е една от областите в рамките на КПИК с най-много ангажименти, най-бърз напредък и най-видими постижения. Те подобриха електроенергийната индустрия в Пакистан и допринесоха за икономическия растеж чрез увеличаване на доставките на електроенергия с висока ефективност на по-ниска цена“, заяви неотдавна в интервю за China Economic Net Тайсиф Фаруки, председател на Националния регулаторен орган за електроенергия

(NEPRA) на Пакистан.

„Енергийните проекти, които са технически напреднали и рентабилни, помагат за справяне с недостига на електроенергия в Пакистан. Те също така служат за подобряване на местното енергийно преструктуриране и намаляване на разходите за производство, като допринасят значително за

местното икономическо развитие и подобряват живота на населението. Китай е готов да работи заедно с Пакистан, за да гарантира, че изгражданите енергийни проекти в рамките на КПИК ще бъдат завършени навреме, като това ще утвърди ролята на коридора като фактор, допринасящ за растежа“, отбелзя още Джо Лидзиен.

Първа производствена линия за превозни средства, задвижвани с водород

Първата в Китай производствена линия за промишлени превозни средства, задвижвани с водородни клетки, вече е напълно работеща в южнокитайската провинция Гуандун. Тя ще подпомогне екологичното развитие на района на Големия залив Гуандун – Хонконг – Макао и постигането на „Двойните въглеродни цели“ на Китай за въглеродна неутралност до 2060 г.

Производствената линия, расположена в индустриалния парк в квартал Чанчън, град Фошан, е специализирана за захранващи системи на индустриални превозни средства. Това е първата линия за производство на промишлени автомобили с водородна енергия в Китай. Производствената линия беше завършена от Just Power, компания за енергийни технологии, в рамките само на шест месеца. Новите продукти, представени в събота, включват задвижвани с водород мотокари, трактори, туристически

автомобили и мобилни водородни батерии.

Като най-големия производител на водород в света, Китай има годишно производство на водородна енергия от около 33 милиона тона и над 300 водородни предприятия, които допринасят за годишен основен бизнес приход от най-малко 20 милиона юана (2,84 милиона долара).

В плана за развитие на сектора за периода 2021-2035 г., публикуван през март, страната определи водородната енергия като

значителна част от своя бъдещ енергиен микс и има за цел да постигне своята зелена и нисковъглеродна трансформация с помощта на водородната енергийна индустрия.

Китай се стреми да постигне пик на емисиите на въглероден диоксид преди 2030 г. и пълен въглероден неутралитет преди 2060 г. Това са така наречените „двойни въглеродни цели“, които са водещ ориентир в развитието на страната в много сектори на икономиката и социалния живот.

Задълбочаване изграждането на общност на споделена съдба

Недавна в сградата на парламента генералният секретар на ЦК на ККП и председател на КНР Си Цзинпин се срещна с генералния секретар на Централния комитет на Лаоската народно-революционна партия и председател на Лаос Тонглун Сисулит, който е на официално посещение в Китай. Двете страни подчертаха, че ще се придържат към принципите на „дългосрочна стабилност, добросъседство, приятелство, взаимно доверие и всеобхватно сътрудничество“ и духа на „добри съседи, добри приятели и добри партньори“, ще се уважават и доверяват един на друг политически, ще увеличават икономическото сътрудничество и благоустройството и ще задълбочат близостта между двата народа. Освен това двете държави поемат ангажимент да продължат на съдба между Китай и Лаос.

Китай въвежда нови правила за „панда облигациите“

Китай ще подобри правилата за управление на фондовете за „панда облигациите“ в усилията си за двупосочко отваряне на своя финансова пазар, се посочва в публикувано циркулярно писмо.

Панда облигациите са деноминирани в юани дългове, продавани от чуждестранни емитенти в Китай.

Новите правила, които ще влязат в сила на 1 януари 2023 г., ще улеснят финансирането на задгранични институции на местния пазар на облигации. В него се отбелзва също, че правилата за „панда облигациите“, включително

свързаните с регистрацията на фондове, парични преводи и откриване на сметки, ще бъдат унифицирани на междубанковия пазар и борсите в страната.

Чуждестранните институционални инвеститори също ще имат право да извършват трансакции с валутни деривати с квалифицирани местни финансови институции, за да управляват рисковете от обменния курс.

През първите три тримесечия на 2022 г. са емитирани „панда облигации“ за около 75,4 млрд. юана (около 10,7 млрд. щатски долара), което е с 8,7% повече в сравнение с година по-рано.

Пекин: САЩ да спрат да политизират икономическите и технологичните въпроси

САЩ трябва да осигурят справедлива бизнес среда за чуждестранните компании

Съединените американски щати трябва да спрат да политизират икономическите, търговските и научно-техническите въпроси и да осигурят справедлива и недискриминационна бизнес среда за чуждестранните компании, включително тези от Китай, предаде агенция Синхуа, цитирайки говорителя на Министерството

на външните работи.

Съобщения в медиите гласят, че Федералната комисия по комуникациите на САЩ е забранила на множество китайски компании да предоставят телекомуникационно оборудване и устройства за видеонааблюдение, позовавайки се на заплахи за националната сигурност.

„Това, което направиха САЩ, е още един пример за тяхната злоупотреба с

концепцията за национална сигурност и държавната власт, за да възпираят китайските компании“, коментира говорителят Джо Лидзиен.

Той изтъква, че подобна практика противоречи на принципите на пазарната икономика и международните търговски правила и накърнява интересите на китайските компании. Именно за това Китай е твърдо против.

„САЩ трябва да коригират действията си, да спрат да политизират икономически, търговски и научно-технически въпроси, а да осигурят справедлива и недискриминационна бизнес среда за чуждестранните компании, включително тези от Китай. Китай ще продължи твърдо да защитава законните права и интереси на нашите компании“, предупреди Джо.

Визитата на Еманюел Макрон в Америка бе без резултат

Еманюел Макрон остро критикува Закона за намаляване на инфлацията, определяйки го като „изключително агресивен“ към европейските предприятия

Френският президент Еманюел Макрон завърши тридневното си посещение в САЩ, но не можа да постигне целта си да освободи европейските предприятия от Закона за намаляване на инфлацията на САЩ. През август Джо Байдън подписа Закона за намаляване на инфлацията, който позволява на американското правителство да предостави голяма сума субсидии на компаниите с цел да привлече зелени технологии, като производството на електрически превозни средства и други, на територията на САЩ.

Европейските страни обаче са на мнение, че законът съдържа протекционистки политики, нарушащи правилата на СТО, ще доведе до свиване на европейската промишленост и ще принуди европейските компании да прекърсят производствените си линии в САЩ.

Преди да отпътува за Вашингтон, френският президент се опита да убеди европейските компании да останат в Европа. По време на срещата с Джо Байдън той остро критикува Закона за намаляване на инфлацията, определяйки го като „изключително агресивен“ към европейските предприятия. Според френския държавен

глава САЩ решават проблемите си по начин, който вреди на европейските интереси.

В отговор на критиките на Макрон Байдън каза, че може да направи „малки корекции“ в политиката си, но не даде подробности. Германски медии посочиха, че САЩ винаги поставят собствените си интереси на първо място.

Последният пример е, че след избухването на конфликта между Русия и Украйна Европа последва САЩ в налагането на множество кръгове санкции срещу Москва, което обаче доведе до тежка енергийна криза на Стария континент. Въпреки това американски

компании продават на Европа природен газ на цена четири пъти по-висока от тази в САЩ. Фактите многократно доказват, че в очите на Вашингтон Европа не е негов съюзник, а просто защитна стена при кризи.

Още преди визитата на Макрон в САЩ американското списание „Политико“ прогнозира, че ако САЩ и ЕС не постигнат компромис, трансатлантическата търговска война ще бъде неизбежна. От фактите европейските политици трябва да видят истинските намерения на Вашингтон и да са наясно, че е необходимо Европа да се стреми към стратегическа автономия.

Дипломатическата стратегия на Канада е идеологически пристрастна

Говорителят на МВн Джо Лидзиен остро проместира, като каза, че канадската стратегия е изпълнена с идеологически предразсъдъци.

Говорителят на китайското Министерство на външните работи Джо Лидзиен изрази сериозна загриженост от дипломатическата стратегия на Канада за Азиатско-тихоокеанския регион. Канада има за цел да „смекчи рисковете, породени от Китай“, се посочва в стратегията.

Говорителят остро протестира, като каза, че канадската стратегия е изпълнена с идеологически предразсъдъци.

Джо Лидзиен направи този коментар в отговор на въпрос за споменатата стратегия. Дипломатът отбеляза, че частта от стратегията, посветена на Китай, раздува така наречената

„китайска заплаха“ и отправя неоснователни обвинения срещу Китай, посочи агенция Синхуа.

„Китайската страна изразява своята сериозна загриженост и остро протестира. Направихме сериозно възражение пред канадската страна в това отношение“, каза Джо Лидзиен. Той посочи, че Китай винаги се придържа към мирното развитие и се застъпва за откритост и приобщаване. Китай играе ролята на строител на световния мир, участник в глобалното развитие и защитник на международния ред, добави служителят.

Развитието на Китай създава възможности за света и укрепва мирния потенциал на планетата, под-

черта говорителят. Без значение колко напреднал е Китай, той никога няма да търси хегемония или експанзия.

„Кой защитава световния мир и насярчава общото развитие. Международната общност е наясно кой раздува Студената война и ескалира блоковата конфронтация. Международната общност е наясно с това“, коментира говорителят на МВн.

Той подчертва, че принципът на ненамеса във вътрешните работи на други страни е „златното правило“ на международния обмен, и добави, че въпросите, свързани с Тайван, Синдзян и Сянган, са чисто вътрешни работи на Китай, а не на външни сили.

Джо Лидзиен заяви, че китайската страна е непоколебимо решена да защитава националния суверенитет, сигурността и интересите на развитието на страната.

„Канадската страна многократно е заявявала, че отдава голямо значение на отношенията с Китай и би искала да ги подобри и развие с поглед към бъдещето.“

Канада трябва да удържи на думата си, да покаже искреност и добра воля, да се стреми към единство, като същевременно поддържа различия, но следва разумна и прагматична политика спрямо Китай и изпълнява задълженията си чрез конкретни действия“, заключи Джо Лидзиен.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

Екипажът на „Шънджоу-14“ е отново на Земята

Тричленният екипаж на „Шънджоу-14“ се завърна на Земята на 4 декември след успешна шестмесечна мисия. Тримата тайконавти от мисията „Шънджоу-14“ на космическата станция „Тиенгун“ бяха посрещнати при приземяването от подгответите за събитието екипи, съобщиха китайските медии.

Капсулата с тримата тайкоавти се приземи на площадката за кацане в Донфън в Северен Китай. Тайконавтите излетяха в Космоса в началото на юни и прекараха шест месеца в космическата станция, като тяхна основна задача бе да помогнат за пълното и изграждане. Те посрещнаха там екипажа на „Шънджоу-15“ миналата

сряда и след четири дни се отправиха обратно към Земята.

Пилотираният китайски космически кораб „Шънджоу-15“ се скачи с космическата станция „Тиенгун“ и така на борда ѝ се срещнаха шестима тайконавти. Корабът бе изстрелян с ракета носител „Лонг марч-2F Y15“ (Long March-2F Y15) от космодрума Дзиуцюен в Северозападен Китай, който се намира в източната част на пустиня Гоби.

Преди това екипажът на „Шънджоу-14“ направи на станцията серия от приготовления, за да посрещне тримата колеги от „Шънджоу-15“. Това бе първият път, когато китайски астронавти на борда на китайската космическа станция стават свидетели на пристигането

на пилотиран космически кораб. Така общият брой на астронавтите в орбиталната космическа станция

„Тиенгун“ за първи път достигна шестима, което беше историческо събитие.

„Джухай“ – „националната визитка“ на китайската аерокосмическа и авиационна индустрия

14-ото международно авиационно и аерокосмическо изложение (Air Show China), което бе открито в град Джухай на 8 ноември, бе едно от петте най-големи подобни изложения в света. То се утвърди като важна платформа, която показва развитието и нивото на глобалната аерокосмическа и авиационна индустрия.

От дебюта му на 5 ноември 1996 г. площта на изложението е нараснала от 7830 до над 100 000 квадратни метра. Така то се превърна в своеобразна „национална визитка“ на авиацията и космонавтиката, поставяйки град Джухай на видно място в нея. И днес, 26 години по-късно, изложението е международно съре-дище, на което посетителите могат да видят нови разработки, продукти, технологии и решения, обхващащи широк спектър от сценарии в авиацията, космонавтиката, транспорта, енергетиката и интернет.

Същевременно развитието на изложението се дължи в голяма степен и на непрестанното повишаване на нивото на аерокосмическите и авиационни технологии на Китай и способностите му в сферата на националната отбрана. Така например на миналогодишното изложение бе представен пред публика модифициран изтребител J-20, оборудван за първи път с разработен в страната двигател. От дебюта на изтребителя J-8-ІІМ на авиошоуто през 1996 г. до тазгодишната серия 20 китайските изтребители от серията демонстрираха значителен напредък.

„Виждайки лунна почва,

шоу в Джухай е свидетел на това, че мощта на Китай в авиацията и космонавтиката непрестанно нараства.

Всяко издание на изложението в Джухай има своя „звезда“. От изтребителя J-8-ІІМ, който бе представен на

на цялата китайска космическа станция.

На миналогодишното издание клип, показваш как самолетът амфибия за гасене на пожари „Кунлун“ AG600, произведен именно в Джухай, изхвърля вода от

През последните години авиошоуто доведе до редица проекти като поддръжка на самолетни двигатели, център за летателно обучение и други. Дойдоха също и авиационни компании с голям потенциал като „Тиенцин“ (Tianqing Air), „Лунхуа Хеликоптер“ (Longhua Helicopter), „Гуанлиен“ (Guanglian Air) и други.

„Тунфей“ е водеща компания в авиационната индустрия в район Дзинуан, чието дело е „Кунлун“ AG600. Властите ѝ отделят особено внимание, стремейки се да предоставят добри услуги, така че тя да се разширява, а заедно с това нейното влиянието и това на самия район.

В бъдеще в Дзинуан е планирано изграждането на хъб за аерокосмическа и авиационна индустрия с площ от 180 хиляди кв. м, който ще събере компании за производството на летателни апарати от висок клас, самолетни части, дронове, нови материали и други. През 2024 г. трябва да бъде пуснат в действие Терминал 2 на летище Джухай и през него ще могат да минават 27,5 милиона пътници годишно, превръщайки го в един от важните центрове за въздушен транспорт в района на Големия залив (Гуандун – Хонконг – Макао). Благодарение на Международно авиационно и аерокосмическо изложение, китайският „авиоград“ Джухай също ще се развива с бързи темпове.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

Четири стелт изтребителя J-20 изпълняват формация по време на Airshow China 2022 в Джухай

марсоход, самолетите J-20, Y-20, дронове, танкове, ракети, мисия, че разполагаме с доста мощно оборудване и се чувствам изключително горд като китаец“, казва посетител на изложението, цитиран в репортажа на Радио Китай за чужбина.

През последните над 20 години проектирането, научноизследователската и развойна дейност и производството на пътнически и транспортни самолети, изтребители, самолети за ранно предупреждение и безпилотни летателни апарати продължават да се развиват, а паралелно с тях авиационните двигатели, радиари и авионика. Въздушното

първото издание през 1996 г., до капсулата за връщане на космическия кораб „Шънджоу-6“ през 2006 г. и изтребителя J-20 през 2016 г.

Тази година най-голям интерес предизвика симулаторът, използван от тайконавти при подготовката им за мисии на космическата станция „Тиенгун“.

На 31 октомври експерименталният модул „Мънтиен“ бе изстрелян от космодрума Унчан и се скачи с „Тиенгун“. На 3 ноември екипажът на мисията „Шънджоу-14“ влезе в „Мънтиен“, а същевременно в изложбения център в Джухай посетителите имаха възможност да видят модел

серийна височина, набра голяма популярност.

Изложението определено дава тласък за развитието на китайската аерокосмическа и авиационна индустрия. Преди 26 години мястото около изложбения център е било малко рибарско село, а сега там се издига ново авиационно градче. На 7-ото изложение през 2008 г. бе установена авиационната индустриална зона Джухай. През 2013 г. стартира строежа на основната част от градчето и през 2015 г. бяха завършени 9-те основни пътища в него. Днес тук вече има високи сгради, широки улици и промишлената зона.

Непрекъснатият приток на чужд капитал доказва, че Китай е привлекателна гореща точка

Според данни, публикувани насоку от Министерството на търговията на Китай, през първите 10 месеца на тази година реално използваният чужд капитал в Китай достига ниво от над 1 трилиона юана, което е увеличение от 14,4% на годишна база. Реално използваният чужд капитал във високотехнологични отрасли нараства с 31,7%. В тази връзка според експертния анализ импулсът на постоянен растеж в усвояването на чуждестранни инвестиции в Китай не се е променил и ефективността на всеобхватните мерки за стабилизиране на чуждестранните инвестиции продължава да дава резултати.

Дори според чуждестранните медии в контекста на забавения темп на глобалните трансгранични инвестиции, „посоката на чуждестранния капитал“ показва ясният избор на международните играчи на пазара, а това доказва, че Китай все още е привлекателна гореща точка за развитие.

Китайският комитет за промотиране на международната търговия публикува насоку „Доклад за проучване на бизнес средата за чуждестранни инвестиции в Китай през третото тримесечие на 2022 г.“. В него се казва, че финансирани от чужбина предприятията продължават да са оптимисти за китайския пазар и много големи инвестиционни институции по целия свят гласуват „вот на доверие“

за Китай. Показатели като мащаб на производствения бизнес и обем на привлечения чужд капитал продължиха да растат.

Тобиас Прес, главен изпълнителен директор на германската компания за управление на активи Allianz Investments, каза в скорошно интервю за медите, че сега е добър момент за дългосрочни инвестиции в Китай. Той добави още, че Китай е важен партньор на Европа. Много европейски компании и физически лица инвестирират в Китай и много европейски автомобили и луксозни стоки се внасят в континентален Китай. „Нашето виждане за дългосрочния икономически растеж на Китай не се е променило. Очакваме Китай да продължи да изгражда способности в области като технологично развитие, преход към зелена

енергия и продоволствена сигурност.“

Германският вестник Neue Deutsche Zeitung съобщи, че от юли до септември тази година продажбите на немската автомобилна компания Mercedes-Benz в Китай са се увеличили с близо 40%. Подобни проучвания показват, че почти една от всеки две компании в германската производствена индустрия е заявила, че е зависима от поръчки от Китай. Китай е не само пазар за продажби и доставчик, но и важно място за инвестиции. Около 2300 големи и малки германски компании са създали организации за производство, обслужване и продажби в Китай. „Някои германски компании дори могат да бъдат изправени пред фалит в случай на икономически конфликт с Китай“, казва Германският институт за

икономически изследвания.

Не само европейските компании са оптимистично настроени към Китай. Според австралийските медии, въпреки политически фактори и предизвикателствата на епидемията, малките и средните предприятия в Австралия все пак избират да се обрънат към китайския пазар, за да оцелеят. Докладът за развитието на австралийските малки и средни предприятия в Китай, публикуван от Australian Asia Union Business Center, показва, че на практика за тези фирми все още има възможности за навлизане на огромния китайски пазар. Някои австралийски бизнес ръководители смятат, че особено за компании, които наблягат на технологиите и иновациите, определено има възможности на китайския пазар и тези

компании трябва да насочат вниманието си извън Австралия.

The Australian насоку публикува статия от Джон Кий, бивш министър-председател на Нова Зеландия, в която се казва, че той също е оптимист за Китай, който според него е едно очарователно място. Въпреки че през последните години някои западни страни разглеждат Китай като заплаха, страната остава огромен пазар за новозеландския бизнес.

Как китайският пазар успява да остане привлекателен за чуждия капитал във време на епидемия и глобална несигурност?

„Уолстрит джърнъл“ насоку съобщи, че Китай поддържа сравнително висок темп на растеж, главно поради продължаващото икономическо възстановяване и мерките на правителството за стабилизиране на чуждестранните инвестиции.

Испанското издание на The Economist публикува статия, в която се посочва, че Китай в момента е една от най-динамичните и иновативни в света бизнес среди. От една страна, Китай има големи технологични компании, водещи в света в иновациите. От друга страна, Китай има сърда, благоприятна за развитието на много нови технологични компании. Според данни на изследователската компания Statista през 2021 г. компаниите „еднорог“ в Китай наброяват 301, на второ място след САЩ.

Новият двигател на висококачественото развитие на икономиката

Вголям склад роботи, носещи кутии и кашони, се движат между високите рафтове и ги сортират под погледа на малцина служители. Този склад е дело на Hai Robotics от южнокитайския мегаполис Шънджън. За шест години, откакто е създаден, стартът на компанията реализира над 500 търговски проекти в сектора за складови роботи, демонстрирайки широката пазарна привлекателност на интелигентното производство.

На фона на стремежа към висококачествено развитие Китай, разглеждан от мнозина като световна фабрика, се опитва също да култивира собствено модерно производство, насочено към напредни

технологии за повишаване на производителността и стимулиране на икономическия растеж.

Син Гуобин, заместник-министр на индустрията и информационните технологии, заяви на пресконференция неотдавна, че мащабът на интелигентното производствоено оборудване в страната е близо до 3 трилиона юана (420 милиарда долара), а броят на доставчиците на системни решения достига 6000. Съгласно план за развитие на интелигентното производство Китай трябва да постигне дигитализация и свързаност на 70 процента от основните си компании в индустрията и да изгради повече от 500 водещи демонстрационни завода за интелигентно производство до 2025 г. Всички

китайски предприятия над определен размер ще бъдат дигитализирани и свързани в мрежа до 2035 г.

Отнема само 70 секунди на роботизирана ръка да завърже шест арматурни пръта и ги слободи в структура с форма на клетка, която по-късно може да се използва в строителство. Това е най-новата технология, възприета от China Construction Science & Technology Group Co., Ltd. (CCST). В сравнение с ръчната работа, използването на роботи в тази дейност може да повиши ефективността на

производството четири пъти и над 95 пъти процента на печалба.

CCST също така е разработила самостоятелно робот за проверка на качеството. Оборудван с инфрачервени сензори, той може да сканира и събира данни от строителни повърхности в рамките на 60 метра с точност до 2 миллиметра. Работът може да увеличи ефективността на откриване с повече от 20 пъти и да намали разходите с повече от 95 процента в сравнение с конвенционалните методи, отбележва Дзин Чънжуей.

Живописта през периода на Петте династии и десетте царства (907 – 960)

След падането на династия Тан Китай потъва в състояние на политически и обществен безпорядък. В този период Северът остава под управлението на пет краткорайни династии, които не подкрепят изкуствата. Будизмът продължава да процъфтява до 955 г., когато масови преследвания не унищожават голяма част от това, което е създадено през 110-те години след предишната антибудистка кампания. Десетте независими царства, които управляват различни части на Юга, макар и не по-трайни от северните, предлагат по-просветено покровителство. Отначало бившето царство Шу (със столица Чънду), а после за по-дълъг период царствата Южен Тан (със столица Нанкин) и Уое (със столица Ханджкоу) са средища на относителен мир и благоденствие. Ли Ю (李煜), последният самодържец на Южна Тан, е поет и свободомислещ покровител, в чийто двор изкуствата процъфтяват, както никога от 8-и век до тогава. Южните дворове в Чънду и Нанкин започват и узаконяване на дворцовото покровителство над живописта чрез учредяване на държавно ателие с академични компоненти и чрез предоставяне на по-висок чиновнически статус на художниците. Всички тези политики са следвани и усъвършенствани от следващите династии.

В Северен Китай творят само шепа художници. Сред тях несъмнено най-изтъкнатият е Дзин Хао (荊浩, ок. 880 – 940), който рисува активно в периода между 910 – 950 г. Той прекарва голяма част от живота си след пенсия в уединението на планините Тайхан в провинция Шанси като земеделец.

В изкуството си той следва дворцовите художници на династия Тан (618 – 907) в подчертаването на величието на пейзажа. Днес не можем да се порадваме на автентични негови картини, но от исторически извори и по-късни копия научаваме, че той създава и нов стил в пейзажната живопис.

Неговите стръмни скали, разцепени от дерета и бързи потоци, са смело замислени и изрисувани главно с мастило. Твърди и съсредоточени, те се издигат до върха на картина. Две известни, приписвани на него картини са „Пътници в снежен пейзаж“ и „Връх Куанглу“.

Важността на творчеството на Дзин Хао се крие в това, че той съживява северния дух и създава живопис, която се превръща в модел за неговия последовател Гуан Тон (关仝) и за класическите северни майстори до ранния период на династия Сун (960 – 1279) – Ли Чън (李成) и Фан Куан (范宽). Пейзажният стил на Дзин Хао контрастира

с по-меките и по-атмосферни ефекти, предполагани от художниците

в Южен Китай.

Едно съчинение за пейзажната живопис със за-

Малка зимна горичка (фрагмент) - Ли Чън

главие „Бифадзи“ (笔法记, Записки за работата с четка), приписвано на Дзин Хао, разкрива философията на тази пейзажна школа, която е в съответствие с новопоявили се неоконфуциански идеали. Живописта се оценява както по нейната визуална правдивост към природата, така и по нейното експресивно въздействие. Художникът трябва да притечава творчески усет и благоговение към природния

субект, възпитани от строго емпирично наблюдение и лична самодисциплина.

Най-изтъкнатият ученик на Дзин Хао, който се превръща в по-известният художник дори от него, е Гуан Тон (关仝, средата на 10-и век). Той се ражда в град Чан'ан, провинция Шънси. Гуан често рисува пейзажи от родния си край. Ранните познавачи споделят, че колкото по-проста е неговата работа с четката, толкова

духът е по-изразителен; тъй като мотивите му стават по-малко сложни, идеите му стават и по-обхватни. Единственият недостатък на този даровит пейзажист е неспособността му да рисува фигури, а това често е правено от неговия ученик Ху И.

Ли Чън (李成, 919 – 967) е от високопоставеното по време на династия Тан семейство Ли, което попада в немилост след падането на династията през 907 г.

В ранните му години творбите му наподобяват работата на Дзин Хао и Гуан Тон, но по-късно развива собствен стил. За него се казва, че „цени мастилото като злато“ и рисува много картини с разредено мастило, като по този начин представя пейзажа като обвит в мъгла. Той изобразява меките, вълнообразни земни образувания на провинция Шандун с „подобна на облак“ текстура (卷雲皴), както и вътрешни слоеве от степенувано измиване на мастило, затворени от здрави гребеновидни контури.

Ли Чън е запомнен най-вече със зимни пейзажи заради простите композиции, в които поставя чифт високи, грапави, стареещи вечнозелени дървета срещу нисък, равен изсъхнал пейзаж. Почти няма оцелели оригинали на негови картини, но отличителните черти на стила му се виждат при художници като Гуо Си (郭熙).

Гуан Тон, заедно с Ли Чън и Фан Куан остават в историята като Тримата майстори на северния пейзаж от периода на Петте династии и десетте царства и ранния период на династия Сун.

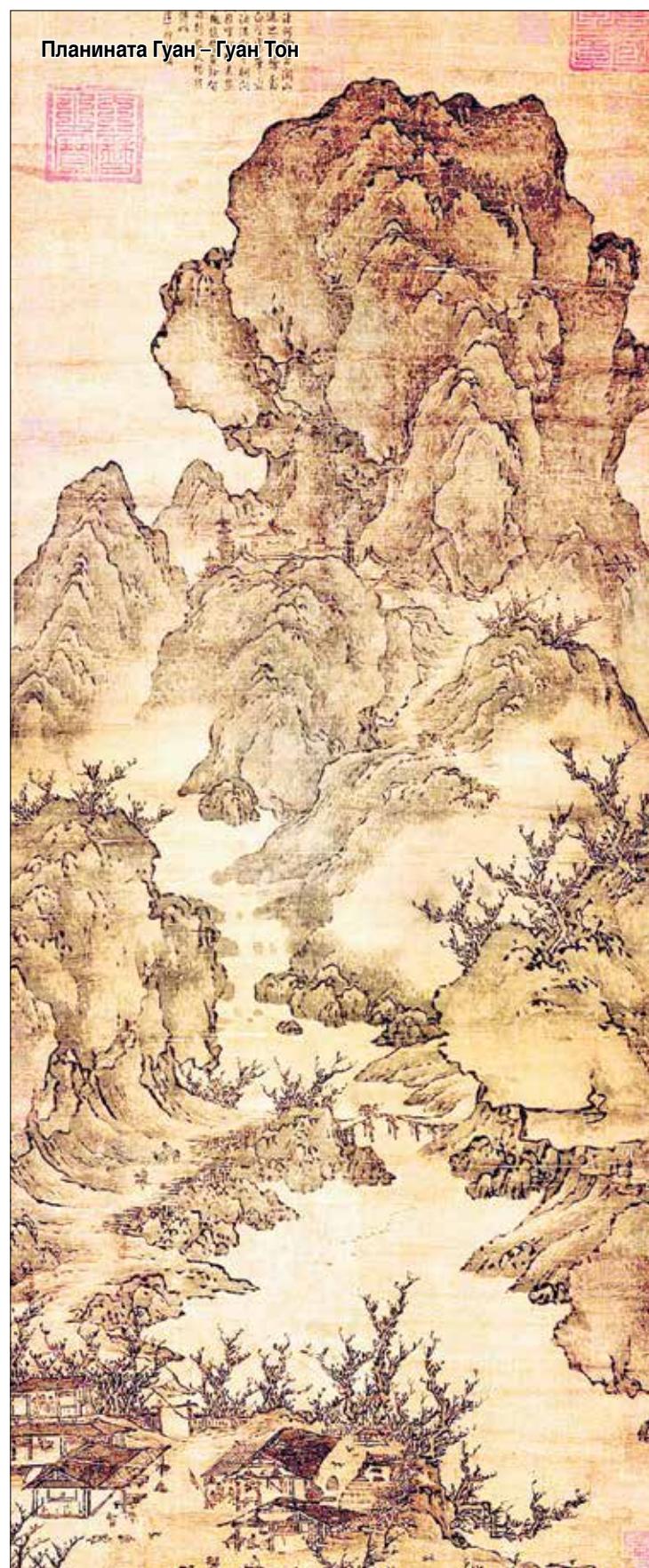
Пейзажите на Юга и по-конкретно свързани с името на Дон Юен (董源), който заема безгрижен пост в нанкинския двор, са широки и почти

се твърди, че произлиза от Уан Уей, показват заоблените, покрити с дървета хълмове и влажната атмосфера на района Дзяннан (южно от река Яндъз). Противопоставянето между грубото нанасяне с четката и драматичните композиции на северните художници като Дзин Хао и неговите последователи

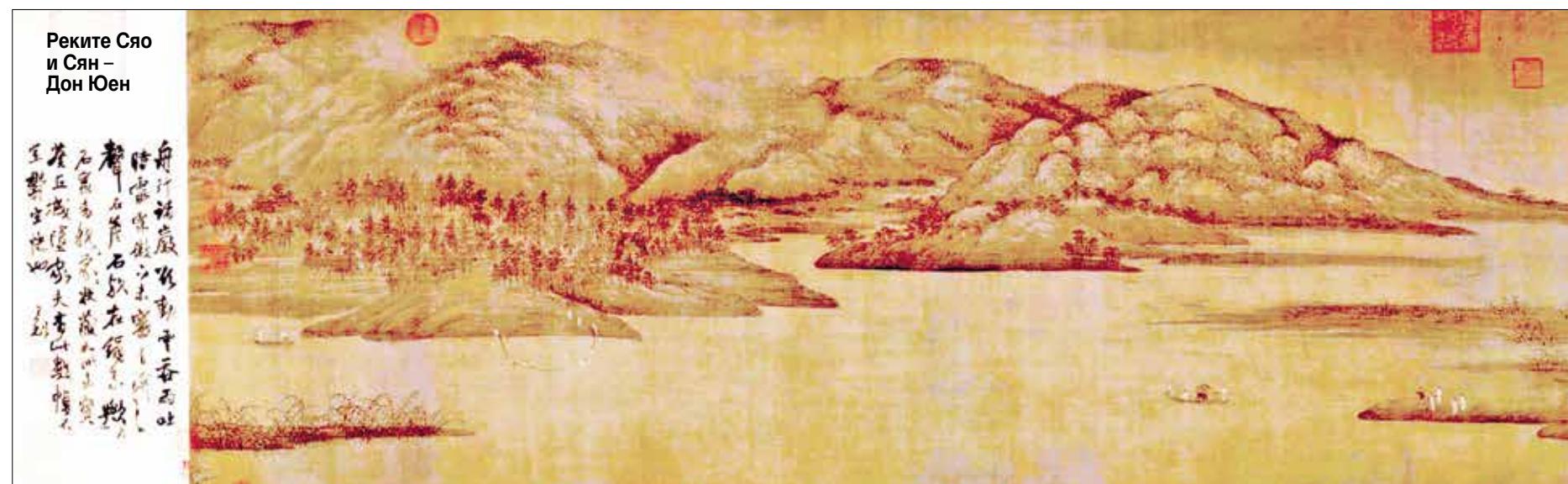
съвремието. Стилът, който Дон Юен и Дзюкан развиват, става водещ при династии Юен (1271 – 1368), Мин (1368 – 1644) и Цин (1644 – 1911), предпочитан от художници аматъри заради лесното му свеждане в калиграфия, спокойствието, опростената композиция и историческата му принадлежност.

Питаме какво е дао
в есенни планини –
Дзюкан

Планината Гуан-Гуан Тон

Реките Сюо
и Сян –
Дон Юен

至若水石高流急湍清冷之境則可謂之水矣。其峰巒高峻挺拔，其石堅硬而有層次，其樹葉繁茂而有風韻。

импресионистични. Грубите щрихи (известни като щрихи с текстура от „коночено влакно“), пунктирните акценти („точки от мъх“) и мокрите отмивки с мастило на неговия монохромен стил, за който

и по-спокойния и спонтанен маниер на Дон Юен и неговия последовател Дзюкан (巨然) полага основите на две различни традиции в китайската пейзажна живопис, които продължават да съществуват до

Докато малцината художници фигуристи от Северен Китай, като Ху Гуей, (胡瓈), изобразяват предимно ловни сцени, южните и по-специално Гу Хонджон (顧閨中) и Джоу Уъндзю (周文矩)

изобразяват чувствения, сладострастния дворцов живот под управлението на Ли Хоуджу.

Забележително копие на работата на Гу Хонджон изобразява нощните гуляя на министър Хан Сидзай.

Джо Уъндзю е известен с картините на дворцови дами и музикални забави, изобразени с фина линия и светещи цветове в традицията на Джан Сюен (張萱) и Джоу Фан (周昉).
Галина КРУМОВА

Китайският пазар е широко отворен за Централна и Източна Европа

Наскоро в София се проведе Международна научно-практическа конференция, посветена на 10-годишнината от сътрудничеството между Китай и ЦИЕ. По този повод Радио Китай разговаря с главния организатор д-р Момчил Станишев, директор на Центъра за настърчаване на сътрудничеството в областта на селското стопанство между Китай и страните от Централна и Източна Европа (ЦНССКЦИЕ).

– Г-н Станишев, поводът за организирането на настоящата конференция е 10-годишнината на Инициативата за сътрудничество между Китай и страните от Централна и Източна Европа. Разкажете ни повече за направеното през изминалния период?

– Инициативата за сътрудничество между Китай и страните от Централна и Източна Европа отбелязва своята 10-годишнина и това е много важен крайъгълен камък за всички участници. Изминалото десетилетие показва, че разстоянието няма значение, когато страните ни желаят да работят заедно за постигане на общи цели. Сътрудничеството доведе до увеличаване на търговията, академичен обмен и по-дълбоки връзки между обществата, които са част от нея. Също така успяхме да създадем тесни връзки с компании и агенции и така започнахме да изграждаме общо бъдеще, в което Инициативата се разраства още повече.

Кризата, причинена от разпространението на COVID-19 в световен мащаб, има не само последици за здравето, но и тежки

светът е изправен пред високи нива на инфляция, което ще причини големи загуби във всички сектори, включително в селското стопанство. Продоволствената сигурност е друг ключов въпрос и елемент от целите на ООН за 2030 г. и един от най-важните аспекти на

– Кои бяха участниците в конференцията от другите страни от ЦИЕ?

– Китайският пазар остава постоянна зона на възможности за предприемачи и малки и средни предприятия от ЦИЕ. В раздела, посветен на добрите практики и бизнес

– Какви бяха основните послания на форума от българските и от чуждестранни представители?

– По време на конференцията говорихме за постиженията и икономическото развитие на страните от Инициативата през последното десетилетие; добрите практики в областта на селското стопанство между Китай и страните от ЦИЕ, както и измерението на хората за сътрудничеството Китай – ЦИЕ. Получихме 51 резюмета, които бяха изпратени от 65 автори и съавтори от 12 държави от Инициативата. За да споделим констатациите, добрите практики и успешните проекти през последното десетилетие на по-широка аудитория, предавахме конференцията онлайн за Китай и страните от ЦИЕ. По време на конференцията беше направен преглед на сътрудничеството за изминалото десетилетие между държавите от ЦИЕ и Китай, което улеснява свързаността, развитието и инвестициите между държавите членки. Сред споделените послания по време на конференцията бяха необходимостта от продължаване на доброто сътрудничество в рамките на Инициативата, настърчаване на търговските отношения и образователния обмен.

Убеден съм, че поводът, който ни събра – 10-ата годишнина на Инициативата за сътрудничество между Китай и страните от ЦИЕ, ще бъде платформа за създаване на нови запознанства и евентуално нови партньорства.

Н. Пр. Стипе Месич (президент на Хърватия, 2000 – 2010 г.) поздрави всички взели участие в международната конференция и отбеляза, че към настоящия момент се наблюдават и процеси на сближаване между Механизма на сътрудничеството между Китай и ЦИЕ и инициативата „Един пояс, един път“, които притичат много ефективно, като е изградено сътрудничество във всички области, чрез което има огромен потенциал за превъзмогване на сегашните предизвикателства. Сред останалите послания важно бе мнението, че последното десетилетие е доказателство, че разстоянието няма значение, когато страните желаят да работят заедно за постигане на общи цели, като сътрудничеството довежда до увеличаване на търговията, академичния и културния обмен, което от своя страна създава по-дълбоки връзки между обществата, които са част от инициативата за сътрудничество.

икономически и социални последици, засягайки редица сектори. Пандемията ни показва колко много светът е взаимосъвързан и взаимозависим. Въпреки това отношенията между Китай и страните от Централна и Източна Европа продължиха да растат и станахме свидетели, че общата търговия възлиза на близо 61 милиарда щатски долара само за първата половина на 2022 г., според статистиката на китайските митници. Освен това в момента

националната сигурност. Именно поради това нашият народ трябва да си помогнат взаимно. Поради тази причина ролята на Асоциацията за настърчаване на сътрудничеството в селското стопанство между Китай и страните от ЦИЕ като координатор в сектора на хранително-вкусовата промишленост е да отговаря на общите интереси на хората и да улеснява обмена на знания, добри практики и да дава възможност за нови партньорства.

Износът на електромобили от Китай е нараснал с 96,7%

Износът на електромобили от Китай е нараснал с 96,7% за първите десет месеца до 499 000 бройки, което демонстрира стабилния растеж на индустрията от началото на годината, подкрепен от устойчивостта на веригата за доставки и подкрепящите мерки.

Същевременно, продажбите на електромобили в страната представляват 62,9% от глобалните през първите три тримесечия, показват данни на Китайската асоциация на автомобилосторителите. Европа се очертава като един от най-големите пазари на китайски електромобили през последните години на фона на стремежа си към реализиране нисковъглеродно развитие. През първата

половина на 2022 г. 34% от износа на електромобили от Китай е бил за Западна Европа, показват официални данни.

Популярността на китайските електромобили на европейския пазар и извън него в не малка степен се дължи на социалната основа на Китай в производството и глобализацията на батерии. Според фирмата за пазарни проучвания SNE Research

през първите три тримесечия на 2022 г. в електромобили в световен мащаб са инсталирани батерии с общ капацитет от 341,3 гигаватчаса, което представлява ръст от 75,2% на годишна база. На първо място е китайската компания CATL (Contemporary Amperex Technology Co., Ltd.) със 119,8 гигаватчаса, а BYD е на трето място с 43,6 гигаватчаса.

Съвети на китайската медицина за по-добър сън

Hередовният сън може да повлияе сериозно на настроението, концентрацията и здравето. Традиционната китайска медицина предлага някои съвети за по-добър сън. Може да се възползвате от тях следващия път, когато се въртите безпомощно в леглото в опит да заспите.

Защо не можем да заспим?

Според традиционната китайска медицина безсънието и другите проблеми със съня са резултат от дисбаланс в потока на жизнената енергия Ци. Шест от 12-те меридиана, по които се движи тя, се определят като Ин, а останалите като Ян. През деня Ян енергията е в повече, докато през нощта е пикът на Ин.

Проблемите със съня обикновено се дължат на дисбаланс между Ин и Ян. Ако непрекъснато ви се спи, вероятно не ви достига Ян енергия, а ако не можете да заспите вечер, може би имате дефицит на Ин, лошо кръвообращение, недостиг в далака или сте подложени на голям стрес. Нощните кошмари се свързват с емоционален дисбаланс или

прекаляване с вечерята.

Промени в хранителния режим

Добавете повече Ин храни в менюто и ограничите Ян продуктите, защото те активират прекалено силно черния дроб. За да облекчите стомаха, избягвайте алкохола и кофеина, сладките и пикантните храни, които загряват организма. Заменете ги с по-здравословни, като соеви продукти, плодове и зеленчуци.

Чаша чай от лайка или хризантеми ще ви помогне да се справите с излишната топлина в тялото, ще успокои нервите и черния дроб. Добавете и няколко плодчета годжи бери.

Лунган (или драконово око) са плодове, които подобряват кръвообращението и насырчават добрия сън. Те могат да се консумират пресни или на чай, заедно с няколко хинапа и годжи бери.

Семките на хинапа също са популярно средство на китайската медицина срещу безсънието. Те подобряват кръвообращението и успокояват ума. Пригответе си чай от тях и го изпийте преди лягане.

Масаж

Масажирайте преди лягане точката Ан-миен (安眠)

(穴), чието име от китайски се превежда като „спокойен сън“. Тя се намира на шията зад ушната мида в лека вдълбнатина до костната издатина, известна като мастоиден процес.

Направете около 100 кръгови масажни движения с лек натиск.

Масажът на точката Тай-чун ще помогне да успокоите черния дроб. Тя се намира от горната част на ходилото, във вдълбнатината между първия и втория пръст.

Ин-тан е още една точка, която ще ви помогне да се справите с емоциите преди лягане. Тя се намира в средата между веждите. Въздействието върху нея ще ви помогне да се справите със страховете, възбудата и беспокойството.

Топли вани на ходилата

Топлите вани на ходилата вечер подобряват

кръвообращението в долните крайници, затоплят цялото тяло, успокояват нервите. Към водата може да добавите джинджифил или други билки за по-добър ефект. Киснете ходилата около 15 – 20 минути или до леко изпотяване.

Следвайте подходящия режим

Опитайте се да лягате и ставате приблизително по едно и също време. Желателно е да сте в леглото преди 23 ч., за да дадете време на черния дроб да си върши спокойно работата. Лягането в късните часове изчерпва енергийните резерви на тялото, води до дисбаланс в потока на жизнената енергия и емоциите. Сутрин е препоръчително да ставате не по-късно от 7 или 8 ч. Това ще ви помогне да следвате природните ритми и ще ви осигури един наистина

възстановящ сън. Възможно е в началото да не успеете да заспите веднага или сутрин да ви е трудно да станете, но не се отказвайте. Постоянството и усилията ви със сигурност ще бъдат възнаградени.

Успокойте ума преди лягане

Когато сте ядосани или се чувствате неудовлетворени, е много вероятно да не успеете да заспите. Затова е важно преди лягане да успокоите ума. Намерете си някакво занимание, което ще събуди приятни емоции и ще ви помогне да се освободите от стреса. Например послушайте приятна музика, рисувайте, направете няколко леки упражнения или прочете няколко страници. Може да опитате и да се съредоточите върху дишането, за да се справите с тревожните мисли.

Масажът на пръстите на ръката

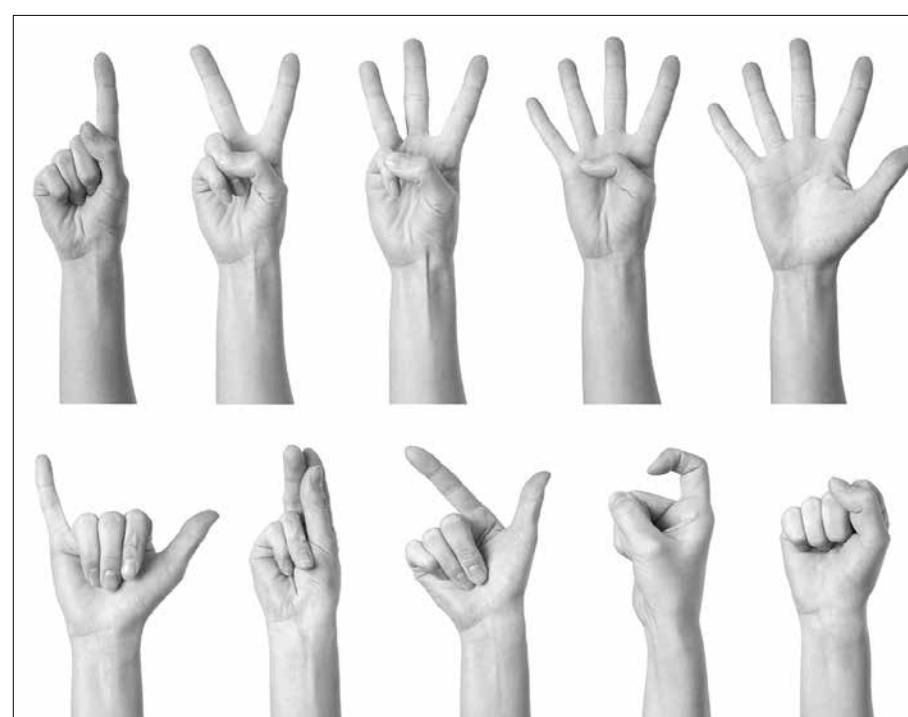
Cоред традиционната китайска медицина част от меридианите завършват или започват на пръстите на ръката. Затова всеки един от тях е свързан с определен вътрешен орган. Масажът на ръцете не изисква никакви специални техники или условия, а само по няколко минути на ден и много скоро ще забележите, че някои неразположения вече не ви беспокоят.

Кутрето

От двете страни на първата фаланга на кутрето се намират две акупунктурни точки – едната е свързана със сърцето (Шао-чун), а другата с тънките черва (Шао-дъзъ). Масажирайки този пръст ще насырчите работата на тези два органи, ще облекчите сърцевиенето и главоболието.

Безименият пръст

Според теорията на традиционната китайска медицина меридианът на тройния нагревател преминава през безимения пръст. Той не е свързан с конкретен орган, но регулира и контролира различни процеси в тялото. Масажът на безимения пръст стимулира кръвообращението, активизира

жизнената енергия Ци, облекчава мигрената, болката в раменете и шията. Освен това успокоява нервите и подобрява настроението. В основата на ноктя на безимения пръст се намира акупунктурната точка Гуан-чун. Въздействието

върху нея лекува главоболие, болки в очите, облекчава възпалено-то гърло.

Средният пръст

Така може да активизирате кръвообращението и притока на кръв към органите, да облекчите

гаденето и световъртежа, да подобрите съня. На върха на този пръст се намира акупунктурната точка Джун-чун, която е свързана с перикарда. Въздействието върху нея помага при загуба на съзнание, инсулт, беспокойство, главоболие, болки в сърцето.

Показалецът

Показалецът е свързан с меридиана на дебелото черво, а в основата на ноктя му се намира акупунктурната точка Шан-ян. Масажът върху този пръст нормализира работата на stomashno-chrevния тракт, активизира храносмилането, облекчава запека, усещането за тежест и болките в стомаха, ускорява метаболизма.

Палецът

Според традиционната китайска медицина палецът е свързан с белите дробове, а в основата на ноктя му се намира акупунктурната точка Шао-шан.

Масажирайте този пръст при кашлица, висока температура, възпалено гърло. Тъй като функциониране на сърцето е тясно свързано със състоянието на белите дробове, при аритмия и стягане в гърдите се препоръчва интензивен масаж на палецът.

Опашки се вият пред нов вид ресторанти в Шънджън

Bград Шънджън поради бързия ритъм на живот и огромния приток на различна информация винаги стремежът към нещо ново и оригинално създава условия за появата на интересни бизнес решения.

Приятно впечатление преди време ми направи един нов ресторант, открит в сърцето на централния бизнес район на Шънджън, където по време на обедната почивка и в края на работния ден започнаха да се извиват дълги опашки. Това беше преди няколко години, но бизнестът така им се разви, че започнаха да се появяват много подобни ресторанти в целия град, където има съсредоточаване на бизнес сгради.

Скоро посетих два други ресторанти от същия тип, които бяха слепени един до друг. На единия на витрината пишеше, че тяхната верига вече включва над 1000 филиала в цялата страна.

Помислих си, че собствениците на другия ресторант използват тактиката „да полетиш върху чужди крила“ или както е писал Сун Дъз в „Изкуството на войната“ – „Да убиеш с взет назаем нож“, но се оказа точно обратното. Вторият ресторант е бил открит по-рано и се е чакало да се развие, да започнат опашките и тогава дойде титулярят с веригата от над 1000 ресторанти. Но не се оказа така. Първо се пълнише първооткритият ресторант и ако имаше клиенти, които не искаха или не можеха да чакат, отиваха в другия.

По принцип за успеха на едно заведение е решаваща комбинацията от четири фактора: място, интериорен дизайн, какво се предлага и как се предлага. Тук няма да коментирам, защото тези условия бяха изпълнени блестящо. Ресторантите бяха открыти в кипящ бизнес район, беше създадена приятна атмосфера, делова, с отлична хигиена и оптимално използване на пространството, създаване на възможност за лесна комуникация по време на хранене.

Ресторантът беше на самообслужване, но процесът беше така организиран и подреден, че всичко се постигаше с лекота.

Това, което най-много ми хареса, беше начинът на плащане – независимо какво си избереш от менюто, плащаши на грам тежина, при китайския вариант е на 1 лян (50 грама). Клиентът има избор от 38 ястия, (число, което

завършва на осем, се смята за щастливо, защото цифрата 8 е със същото произношение като думите забогатяване и просперитет). Животът в Китай е изпълен със символизъм, произхождащ от хилядолетната им записана история и култура, а той, както и осемте главни направления в

38, защото асортиментът се менеше не само през няколко дни, но и по няколко пъти на ден.

Част от интериора представляше бизнес философията на собствениците, а именно – установяване на топ стандарти за качеството на хранителните продукти, водата и растителното

за готовене е от определени марки в малки опаковки от по 5 литра, а не в насипно състояние.

Прилага се ново позициониране на кухнята – приготвяне на храната пред клиентите на малки порции, но често и разнообразно. По този начин се създава възможност за кому-

при този нов вид ресторани? Има възможност, от една страна, за консумиране на много разнообразни ястията, но от друга страна, спомагат и за контролиране на теглото и разхода за храна.

В такива ресторани предимно се предлагаха ястия „фюжън“ или симбиоза от западна и китайска кухня. Този тип кухня стана много популярен тук в Шънджън и е създаден предимно от живели в чужбина и завърнали се в страната си китайци.

За последните 10 години китайското правителство успя да извади от крайна бедност около 100 милиона жители и повдигна много жизнения стандарт на средната класа. След задоволяване на основните потребности – стабилна работа, закупуване на собствена недвижима собственост, собствено превозно средство, осигуряване на добро образование за децата, социални и здравни осигуровки, спестени пари в банка, екскурзии поне по два пъти в годината по време на национални празници, започна да се наблюдава стремеж към повишаване на качеството на живота и стремеж към духовно

Така скромно изглежда отвън един от иновативните ресторанти в Шънджън, Южен Китай

китайската кухня, са предмет на много изследвания.

Асортиментът е отварени, пържени и задушени под паря ястия от различни меса, главно пилешко, патешко, свинско, телешко, риба, скариди, китайски суджуци и пущени меса. Зеленчуците също бяха много и разнообразни. Някои от тях не се отглеждат в България. Китайците обичат предимно броколи, карфиол, бамя, аспержи, различните видове зеле, марули, моркови, домати. В китайската кухня няма понятието десерт. Това е, защото начинът на хранене и етикетът са различни от западната култура. Ястия със сладък вкус се предлагат и сервират по всяко време на храненето и зависи от госта кога му ще му се хареса да си хапне. По принцип супата или бульонът се консумират накрая.

Много отдавна, в моите първи години в Китай, когато питах защо е така, китайците ми казваха да си представя една яма, която пълниш с твърди предмети. Когато се напълни, се сипва течност, за да се понаместят.

В този нов вид ресторанти по-голямата част от ястията се приготвяха пред клиентите и веднага се поставяха в съдовете, откъдето те си избраха какво да хапнат. Всъщност основните ястия бяха повече от

Необикновеният ресторант е на самообслужване. Клиентът има избор от 38 ястия. Много впечатляващ е начинът на заплащане – независимо какво ще си избереш, плащаши според теглото на храната.

масло, което се употребява за готовене. Например 80% от месата, рибите, плодовете и зеленчуците се доставят от частни ферми, рибарници, градини, включително и собствени на ресторанта, които са екологично чисти. Използва се вода за готовене само от монополиста на бутилираната вода в Китай – „Нонфу Шанцюен“, а също и растителното масло

никация между готовчите и клиентите, както и напълно новият начин на плащане, който вече описах. Този вид ресторанти е по-добрен вариант, комбинация от класическия ресторант, при който се плаща за всяко ястие, и буфет-ресторант, където се плаща определена сума и се консумира свободно.

Кои са предимствата

услъвършенстване.

Като заключение мога да спомена, че колкото и време да живея в Китай, винаги има нещо ново, на което да се натъкна, да разбера, да науча. Както и че винаги има някакво ново ястие, което още не съм вкусил.

Живко СПАСОВ,
специално за в. „Китай днес“
от Шънджън, Китай

Оризовите тераси на Хонхъ хани: хармония между човека и природата

Зрелищният пейзаж на една устойчива система за управление на земята

Културният пейзаж на оризовите тераси на Хонхъ хани покрива 16 603 хектара в Южен Юннан. Той е белязан от зрелищни тераси, които се спускат по склоновете на извисяващи се планини Айлао до бреговете на река Хон. През последните 1300 години хората от националността хани са разработили сложна система от канали, за да доведат вода от гористите планински върхове до терасите.

Горите по планинските върхове са живителната сила на терасите при улавянето и поддържането на водата, необходима за напояването им. За хората от националността хани съществуват четири вида гори – древни гори за „презареждане с вода“, свещени гори, консолидирани гори и селски гори за осигуряване на дървен материал за строителство, храна и дърва за огрев. Свещените гори все още имат много силно влияние в съзнанието на хората, живеещи тук. Край селата има места за селищния бог Анма (душата на селото) и за бога за защитата на земята Мисон, където селяните се молят за мир, здраве и просперитет.

Цепнатините в скалите канализират дъжда, а пясъчникът под гранитните планини улавя водата и след това я освобождава във вид на извори. Разработена е сложна система от канали за разпространение на тази вода около терасите и между различните долини. Над

терасите в горите под планинските върхове са построени 82 сравнително малки села с 50 до 100 домакинства. Традиционните местни сгради са със стени, изградени от трамбована земя, кирпичени тухли или от пръст и камък под висок, покрит със слама покрив, който им придава характерна форма на гъба. Всяко домакинство има един или два „парцела“ от оризовите тераси. Червеният ориз се произвежда чрез сложна интегрирана система за отглеждане и развърждане,

включваща биволи, говеда, патици, риби и змиорки. Тя съчетава дългогодишни традиционни социални и религиозни структури, основани на симбиотични отношения между растения и животни, които засилват общите задължения и свещеността на природата.

Оризовите тераси на Хонхъ хани са изключително отражение на една устойчива система за управление на земята, която оптимизира социалните и

екологичните ресурси, демонстрира изключителна хармония между хората и околната среда и се основава на духовно уважение към природата. Червеният ориз, основната реколта на терасите, се отглежда чрез сложна интегрирана система, в която патиците оплождат младите оризови растения, докато пилетата и прасетата торят по-зрелите растения. С водния бивол се засаждат полетата, а охлювите, които живеят

във водата на терасите, консумират различни вредители. Процесът на отглеждане на ориза се е оформил по начин, който укрепва връзката на хората с околната среда чрез задължения както към собствените им земи, така и към по-широката общност и утвърждава свещеността на природата. Тази система е известна като социалната система „Човек – Бог – единство“, която доказва една хилядолетна жива културна и стопанска традиция.

Традиционната система на земеделие в момента е стабилна и добре защитена. Смята се, че терасите имат висока устойчивост срещу изменението на климата и сушата, обаче са уязвими за свлачища, тъй като средните тераси са изградени на склонове, стръмни до 25%. Съществува уязвимост относно способността да се осигурят условия за живот на земеделски производители, които да им позволят да остават до оризищата през цялата

година. Терасираният пейзаж е запазил своята автентичност по отношение на традиционната форма на пейзажните елементи, на непрекъснатостта на функциите на ландшафта, практиките и традиционните знания, както и постоянството на ритуалите, вярванията и обичаите.

Три от терасите – Бада, Дуоишу и ЛАОХУДЗУЕЙ, които са в рамките на три речни басейна, са показателни с различните си геоложки характеристики. Наклонът на терасите в Бада е плавен, в Дуоишу е по-стръмен, а в ЛАОХУДЗУЕЙ е много стръмен.

Културният пейзаж на оризовите тераси на Хонхъ хани е защитен със закон като държавен приоритетен обект, определен от Държавния съвет на Китай. През 2008 г. е обявен като защитено историческо място от народната управа на окръга и е включен в мерките за опазване и управление на обекти на световното културно наследство.

Млад българин работи за сътрудничеството между Китай и ЦИЕ

“Китайските ми приятели ме знам като Гао Уеи. „Гао“ на китайски означава Висок, „И“ – справедливост, а „Уеи“ – Велик”, казва в интервю за китайска медия Стоян Валентинов Геговски. Той е от поколението, родено след 1995 г., и завърши магистърската си степен в Китай. След това решава да остане и да започне кариера, фокусирана върху сътрудничеството между Китай и страните от Централна и Източна Европа.

Cтоян започва да опознава Китай през 2014 г., когато е приет в специалност „Китаистика“ в Софийския университет. Интересът му към тази източна държава се засилва по време на едногодишното езиково обучение в град Ханчжоу, провинция Джъндзян. След това завърши магистратура в Университета на Нинбо.

„По време на следването в Университета на Нинбо участвах активно в културния и международен обмен, за да усъвършенствам професионалното си ниво“, обяснява той, добавяйки, че е бил водещ и преводач по време на редица събития, организирани от България и Китай, свързани с персоналния обмен и в сферата на икономиката и търговията.

Стоян е избран и за посланик на добра воля в популяризирането на Нинбо в чужбина, както и на поезията и живописта на Джъндзян,

разказвайки за развитието на Китай от своя гледна точка.

Докато учи в Китай, той е свидетел на бързото развитие на страната. „Бил съм в Пекин, Шанхай, Суджоу, Сямън, Ланджоу и много други китайски градове и виждам с очите си каква жизненост притежават, което ме кара да заобичам Китай все по-силно“, обяснява той. Вижда възможности за бъдещото си кариерно развитие, особено в сферата на културния обмен между младежите.

От 2014 г. град Нинбо активно участва в сътрудничеството между Китай и страните от Централна и Източна Европа и организира редица събития, свързани с иновациите в търговското и инвестиционното сътрудничество и културния обмен. Такива са например изложението „Китай-ЦИЕ“ и създаването на Демонстрационна зона за икономическо и търговско сътрудничество. „Нинбо прокара специфилен път за сътрудничеството между

Китай и ЦИЕ“, убеден е младият българин. „В това виждам възможности за моето професионално развитие. Като българин се радвам на непрекъснатото засилване на сътрудничеството между България и Китай през последните години.“

Стоян представя на китайските потребители чрез онлайн предавания на живо българска козметика, чай от рози и много други специфични български продукти. Той се стреми също да популяризира българската култура и обичаи сред китайците.

„Проявявате голям интерес към розобера в България, към това как българите посрещат гости, напри-

мер с хляб и сол. Много се радвам, че искате да научите повече за моята родина“, казва Стоян в едно от предаванията си на живо.

Всъщност любопитните за китайците български традиции са част от темите, свързани с България, които представя пред китайската общественост младият българин. Той вижда добри перспективи в стремежа Нинбо да се превърне в център на персоналния обмен между Китай и страните от ЦИЕ. „Надявам се да покажа великолепната култура на България и да дам своя принос за културния обмен и сътрудничеството между нашите народи“, споделя той.

Културен диалог между китайското и унгарското изкуство

B средата на ноември Китайският културен център в Будапеща даде старта на серия онлайн предавания под мотото „Диалог на изкуствата между Китай и Унгария“. Първата част бе излъчена в социални мрежи като Facebook, YouTube, WeChat и други медийни платформи.

Основна тема в това първо предаване бяха бродерийите от китайския град Суджоу и тези на унгарската етническа група матьо, които са включени в нематериалното културно наследство на двете страни. В него участваха Яо Дзиенпин, майстор на суджоуска бродерия, Пап Юлиана Бернадет, председателка на Асоциацията на народното изкуство на етническата група матьо, и други експерти в областта на китайската и унгарската бродерия.

Чрез собствените си преживявания и от гледна точка на своята професия те представиха на китайската и унгарската публика великолепните бродерии на двете страни, както и тяхната

уникална история и традиции, художествени характеристики и естетически ценности, настоящия им статус и бъдещите тенденции за развитието им. Специалният диалог включва пет кратки видеоклипа, които бяха представени онлайн от 14 до 23 ноември.

Това първо предаване от серията получи добра оценка от Унгарската национална туристическа администрация. Габриела Игярто, председател на Унгарската

асоциация за народни изкуства, заяви, че бродерията играе важна роля в народните традиции на Китай и Унгария, а настоящият тематичен диалог дава възможност на китайските и унгарските занаятчици да покажат своето майсторство и да засилят обмена.

Цел на диалога е да се покаже наследството в областта на бродерията и бъдещото му развитие. Занаятчици от Китай и Унгария споделиха своите

естетически стремежи и опит, изразиха своите възгледи за настоящето и бъдещото на това изкуство.

По време на събитието предприемачи обсъдиха общи проблеми по отношение на индустрията и мястото на традиционното изкуство на пазара, както и предизвикателствата от механизирането на производството. Новото поколение майстори на бродерията изразиха желание да задълбчат и взаимното опознаване и комуникация.

Серията от дейности под мотото „Диалог между китайското и унгарското изкуство“ има за цел да предостави на експерти, учени, хора на изкуството и професионалисти в областта на хуманитарните науки и изкуствата от Китай и Унгария платформа за равнопоставен диалог, свободен обмен на идеи, както и да насърчи сътрудничеството и напредък в сферата на културата и професионалните сектори. В същото време диалогът дава възможност на публиката да се запознае с процеса и резултатите от художествения обмен, с което да се задълбчат и взаимното опознаване.

Страницата подготви
Красимира ИВАНОВА

Световното по футбол въодушевява веговите фенове в Китай

Вдена преди първия мач от Световното първенство по футбол през 2022 г. Гуо Бинсин беше развлечан да получи 85-инчов телевизор, който купи, за да гледа мачовете в Катар със семейството и приятелите си, предаде от провинция Гансу в Северозападен Китай. Ентузиазмът на десетки хиляди китайски любители на футбола беше запален от Световното първенство. Много от тях или гледат телевизия, или купуват аксесоари за Световната купа и играят футбол с приятели, за да се насладят на едномесечния турнир.

Гуо от град Ланджоу в провинция Гансу е 37-годишен и също е купил четири различни футболни фланелки, чифт футболни обувки, професионална футболна топка на Al Rihla и комплект футболни видеогри, както и голям телевизор. „Този списък е специално за Световното първенство през 2022 г.“, казва Гуо, добавяйки, че се е подготвял за първенството още от началото на месеца.

32-годишният Гао Сянсян, учител по физическо възпитание в гимназия в град Байин, провинция Гансу, организира няколко футболни мача с приятелите

Футболът става все по-популярен и по-масов спорт в Китай

си през октомври, за да отпразнуват Световната купа. „Много от моите приятели са любители на футбола, ние също планираме да изиграем няколко мача по време на Световното първенство“, каза Гао. Футболът означава много за Гао, който гледа Световното първенство с баща си още от 1998 г., когато е бил дете. „Много се вживявам във футбола и го избрах за моя специалност, когато отидох в колежа“, обяснява Гао, който често показва на своите ученици видеоклипове от

мачове от Световната купа в уроците по футбол. С откриването на Световното първенство популярността на артикулите, свързани с футбола, нараства от ноември. Според данните от платформата за електронна търговия JD.com футболните обувки, футболните топки и фланелките са се превърнали в най-популярните стоки, съответно с 40%, 28% и 25% от общия оборот на стоките, свързани с футбола. Миналата седмица оборотът на футболни фланелки

отбеляза годишен ръст от 300 процента.

Луо Ле, преподавател по спорт в Пекинския химикотехнологичен университет, посочи, че Световното първенство през 2022 г. е привляко повече любители на футбола в Китай в сравнение с предишните световни първенства. „Любителите на футбола не само се фокусират върху самото Световно първенство, но също така обръщат по-вече внимание на очарованието на този спорт“, обяснява Луо.

Осемгодишна ученичка постави рекорд в скалното катерене

След като скалното катерене официално влезе в програмата за Олимпийските игри и училищните спортове, все по-вече деца в Китай започнаха да проявяват интерес към него. Чън Юнси от град Шъндън е само на 8 години, но вече успешно катери дивите планини с CHINA CLIMB, поставяйки нов рекорд за изкачване с трудност 5.14A сред китайските младежи, съобщи Радио Китай за чужбина.

Това е маршрут, който е предизвикателство за повечето катерачи по света и задължителен за онези, които искат да са в редиците на най-добрите. Колко трудно е всъщност то-ва изкачване?

Треньорът по катерене Лиу Юнбан обяснява, че всяка година много катерачи се опитват да преодолеят тази трудност, но

малчина успяват. Маршрутът е дълъг 31 метра, със склон до 30 градуса и изисква от 70 до 80 трудни движения. Децата обаче са ограничени от ръста и размаха на ръцете, затова трябва да направят повече от 100 движения.

За да се справи с това, освен всекидневните си тренировки в Шъндън, от февруари тази година Чън Юнси пътува с баща си всеки ден повече от седем часа до град Яншоу, провинция Гуанджоу, където тренира от шест до седем часа.

Всеки път тя не може да сдържи сълзите си, безброй пъти увисва на предпазното въже, а острите скали нарачват ръцете ѝ, но осемгодишното момиче не се отказва. Треньорите ѝ са впечатлени от нейната упоритост и силна воля. Благодарение на тяхното търпение и натрупания опит Чън Юнси постепенно преодолява страхът си от падане.

Най-накрая, девет месеца след първото неуспешно катерене, тя отново е в началото на маршрута. Този път обаче стига успешно до края! Чън Юнси не може да повярва. Когато слизат от скалата, тя първо се плясва по лицето, за да се увери, че не сънува. Така Чън Юнси, която започва да катери още на четиригодишна възраст, постави нов рекорд и стана седмото дете в Китай, изкачило маршрут с трудност 5.14A.

Страницата подготви Любомир МИХАЙЛОВ

София, 1301
ул. „Позитано“ 20
Тел.: +3592 944 1026
Имайл: kitai.dnes@abv.bg
Уебсайт: www.kitajdnes.com

ИЗДАТЕЛ
Проф. Светлана ШАРЕНКОВА
Управител на
РА Евромедия ООД
Тел.: +3592 943 4664

РЕДАЦИОНЕН СЪВЕТ
Председател
Проф. д.и.к.н. Димитър ИВАНОВ
Тел.: + 3592 944 1020

РЕДАКЦИОННА
КОЛЕГИЯ
Главен редактор
Петър ГЕРАСИМОВ
Отговорен секретар
Венцислав ЗАФИРОВ
Редактори
Любомир МИХАЙЛОВ
Красимира ИВАНОВА
Репортер
Галина КРУМОВА
Графичен дизайн
Мая ПЕТРОВА

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
+3592 944 1026

РЕКЛАМА
Тел.: +3592 944 1026
kitai.dnes@abv.bg
Рекламите и обявите
се заплащат авансово
по банкова сметка
или в брой

БАНКОВА СМЕТКА
Райфайзенбанк АД, София
ул. Н. Гогол 18-20
IBAN
BG39RZBB91551060382418
Банков код BIC RZBBBGSF
РА Евромедия ООД

СЧЕТОВОДСТВО, КАСА
Тел.: +3592 944 1026

ПЕЧАТ
АЛИАНС МЕДИЯПРИНТ
Използвани са материали
на АГЕНЦИЯ „СИНХУА“ и CRI

C919 влиза в масово производство

Разработеният в Китай голям реактивен самолет C919 получи сертификат за производство, което означава, че моделът може да влезе в масово производство.

Традиционното приготвяне на чай в Китай вече е част от световното наследство

Традиционното приготвяне на чай в Китай беше добавено към списъка на нематериалното културно наследство на Организацията на обединените нации за образование, наука и култура (ЮНЕСКО).

Елементът „Традиционни техники за обработка на чай и свързаните с тях социални практики в Китай“ премина проверката на 17-ата сесия на Междуправителствения комитет на ЮНЕСКО за опазване на нематериалното културно наследство, която се проведе на 29 ноември в Рабат.

Китай вече има 43 обекта в списъка на нематериалното културно наследство, продължавайки да бъде най-често включена в света.

От древни времена китайците засаждат, берат,

правят и пият чай. Производителите на чай са разработили шест категории чай: зелен, жълт, тъмен, бял, олонг и черен чай.

Заедно с преработените чайове, като чайове с аромат на цветя, в Китай има над 2000 чаени продукта.

Чаят е пряко свързан с

всекидневието на китайците, тъй като, накиснат или сварен, чай се сервира в къщи, на работни места, в чаени къщи, ресторани и храмове.

Освен това чаят е важна част от социализацията и церемониите като сватби и жертвоприношения.

Снимка Синхуа

Пристигна първият Q-Train в Хонконг

Новата серия влакове, произведени от континенталната компания CRRC Qingdao Sifang в провинция Шандун, ще се включат в транспортната схема на града и ще заменят първото поколение M-влакове, които са на почти четири десетилетия.

9-ият международен панаир на детската книга в Шанхай

Деветият международен панаир на детската книга (CCBF) се проведе в West Bund Art Center в Шанхай от 2-4 декември. Тук, в новата изложбена зала край река Хуангпу (Huangpu), бяха изложени повече от 30 000 нови детски книги от 17 страни.

Посетителите могат да разглеждат книги онлайн чрез системата за бизнес съпоставяне на CCBF (connect.ccbookfair.com) и да участват в онлайн събития, като творческия панел,

организиран от френския автор Жан-Клод Мурлева, носител на Мемориалната награда „Астрид Линдгрен“ за 2021 г., и представянето на илюстрациите на Питер Сис, носител на наградата „Ханс Кристиан Андерсен“.

Стартирал през 2013 г., Панаирът на детската книга се превърна във важно събитие за световната издателска индустрия. Това е единственият панаир, изцяло посветен на книгите и специфичното съдържание за деца на възраст от 0 до 16 години в Азиатско-тихоокеанския регион.

Снимка Синхуа

Стогодишно гинко и хилядолетна пагода в храма „Тиеннин“

Златистите листа на гинкото в храма „Тиеннин“ в град Нанчан блестят пред пагодата „Гуансяо“, която е построена през 863 г. и е символ на древния град.

КИТАЙ днес

Абонирайте се за 2023 г.

Каталожен № 381

За 1 месец 4 лв.

За 3 месеца 12 лв.

За 6 месеца 24 лв.

За 12 месеца 48 лв.

Може да се абонирате във всички пощенски станции в страната и в редакцията на адрес: София, ул. Позитано 20А тел.: 02/944 1026